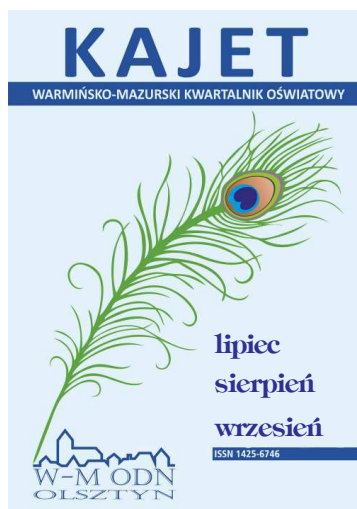

KAJET - WARMIŃSKO-MAZURSKI KWARTALNIK OŚWIATOWY

ukazuje się od 1993 roku

REDAGUJE ZESPÓŁ:

Agnieszka Spikert
Elżbieta Szymborska
Wojciech Tański
Wiesława Zielińska
Alicja Maria Szarzyńska

REDAKTOR NACZELNY

Wojciech Tański

ADRES REDAKCJI

Warmińsko-Mazurski
Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
10-447 OLSZTYN
ul. Głowackiego 17
tel. 89 522-85-18 pok. 114
e-mail: kajet@wmodn.olsztyn.pl

SKŁAD KOMPUTEROWY

Leszek Kalinowski

Redakcja zastrzega sobie prawo
do dokonywania zmian formalnych
oraz skrótów w tekście.

TREŚĆ NUMERU

W. Tański - Drogi Czytelniku	3
J. Chłosta-Zielonka - Olsztyńska polonistyka - historia...	5
J. Chłosta-Zielonka, I. Maciejewska - Współczesne oblicza...	6
J. Chłosta-Zielonka - Absolwenci filologii polskiej...	8
B. Osik - Awans zawodowy nauczyciela – zmiany	11
L. Kalinowski - Edukacja informatyczna a rozwój...	12
J. Marcinkiewicz - Mediacja jako skuteczny sposób...	13
Z ŻYCIA SZKÓŁ	
L. Nowacka, A. Mickiewicz - Kreatywna Szkoła	15
L. Tchórz - Gościna literacka 2019	17
K. Gajewski - Wakacyjne miłosierdzie	18
K. Gajewski - Jubileuszowy turnus	18
I. Kędzierzawska - Dziecięcym Piórem	19
D. Kalwiński - Między Orłem a Krzyżem	22
W. Ostrowski, A. Szarzyńska - Europejskie Dni...	23
A. Szarzyńska - IX Ptasi Piknik na Mierzei Wiślanej	23
K. Gajewski - Patriotyczni wolontariusze SKC	24

Drogi Czytelniku,

długo zastanawiałem się, co napisać we wstępie do tego numeru. Wszystko, co przychodziło mi do głowy, wydawało się albo zbyt ostre, albo zbyt subiektywne, albo zbyt banalne, albo zbyt trywialne, albo... I wtedy przyszedł mi do głowy pomysł, aby oddać głos naszym pisarzom. Oni najlepiej przełożą to, co chciałbym wyrazić, ale język niezbyt giętki trochę mnie ograniczył.

Drogi Czytelniku, przyjmij zatem w darze garść „skrzydlatych słów” dobranych z rozmysłem i ze wszech miar subiektywnie. Może pozwolą Ci one spojrzeć z dystansem na wszystko to, co myślisz, czujesz, mówisz, czynisz tak w życiu zawodowym, jak i prywatnym. Może w nowym roku szkolnym pomogą Ci „odpowiednie dać rzeczy słowo”.

Pierwszego do głosu dopuszczę Adama Mickiewicza:

- Głupi niedźwiedziu! Gdybyś w mateczniku siedział,
Nigdy by się o tobie Wojski nie dowiedział;*
- Bo serce nie jest sługa, nie zna, co to pany,
I nie da się przemocą okuwać w kajdany.*
- Dopóki wiara kwitła, szanowano prawa,
Była wolność z порядkiem i z dostatkiem sława.*
- Szabel nam nie zabraknie, szlachta na koń wsiedzie,
Ja z synowcem na czele i? - jakoś to będzie!*
- Kraj lat dziecinnych! On zawsze zostanie
Święty i czysty jak pierwsze kochanie*
- Żadne żaby nie grają tak pięknie jak polskie.*

Tuż za nim Bolesław Prusa słowa:

- Bywają wielkie zbrodnie na świecie, ale chyba największą jest zabić miłość.*
- Dziwna bowiem jest natura ludzka: im mniej sami mamy skłonności do męczeństwa, tym natarczywiej żądamy go od innych.*
- Ideały – to malowane żłoby, w których jest malowana trawa, niezdolna nikogo nasycić!...*
- Jakież to pospolite sprężyny wywołują ruch w świecie: trochę węgla ożywia okręt, trochę serca – człowieka...*
- Kto nie idzie naprzód, cofa się.*
- Miłość jest radością świata, słońcem życia, wesołą melodią w pustyni.*

- ... najlepszym lekarstwem na nasze własne kłopoty jest cudze nieszczęście.
- ... pieniądze nie stanowią wszystkiego, bo człowiek oprócz kieszeni ma jeszcze i serce...
- Szczęście każdy nosi w sobie.
- Świat podobny jest do amatorskiego teatru; więc nieprzyzwoicie jest pchać się w nim do ról pierwszych, a odrzucać podrzędne. Wreszcie, każda rola jest dobra, byle grać ją z artyzmem i nie brać jej zbyt poważnie.
- W naturze nie ma grobów ani śmierci; są różne formy bytu, z których jedne pozwalają nam być chemikami, inne tylko preparatami chemicznymi.

Tuż za nim podąża Stefan Żeromski:

- Nie wszyscy możemy być filozofami, bo któż by świnie pasał?
- Człowiek jest to rzecz święta, której krzywdzić nikomu nie wolno.
- Granica krzywdy leży w sumieniu, leży w sercu ludzkim.
- Wiara czyni cuda lecz tylko walka daje efekty.
- Jesteśmy urodzeni z defektem polskości.
- Trzeba rozrywać rany polskie, żeby się nie zabiłymi błoną podłości.

Poczet zamyka Stanisław Wyspiański:

- Miałeś, chamie, złoty róg,
miałeś, chamie, czapkę z piór:
czapki wicher niesie,
róg huk po lesie,
ostał ci się ino sznur,
ostał ci się ino sznur.
- Niech na całym świecie wojna,
byle polska wieś zaciszna,
byle polska wieś spokojna.
- Musimy zrobić coś, co by od nas zależało, zważywszy,
że dzieje się tak dużo, co nie należy do nikogo.
- Nie będziesz wzywał imienia Polski nadaremno!

*Z życzeniami owocnych refleksji
Wojciech Tański*

Redakcja Kajetu, doceniając wkład olsztyńskiej polonistyki w wykształcenie tysięcy nauczycieli postanowiła uczcić jej pięćdziesięciolecie i, robiąc odstępstwo od zasady niezamieszczania już drukowanych artykułów, zamieścić na łamach kwartalnika fragmenty z monografii polonistycznej „Pamięć maluje przeszłe lata”. Pół wieku olsztyńskiej polonistyki (1969–2019), pod red. J. Chłosty-Zielonki i I. Maciejewskiej, Wydawnictwo UWM, Olsztyn 2019.

Olsztyńska polonistyka - historia i współczesność

Historia olsztyńskiej polonistyki pokazuje specyfikę filologii narodowej jako integralnej struktury łączącej w jedno środowisko zespoły literaturoznawców i językoznawców prowadzących badania nad językiem i piśmiennictwem polskim od średniowiecza po czasy współczesne.

Autorzy monografii pragnęli przedstawić okoliczności powstania, rozwój oraz obecny status polonistyki w stolicy Warmii i Mazur. Stworzenie tego akademickiego kierunku odbywało się w skomplikowanych warunkach politycznych i społecznych. Olsztyn przed 1945 rokiem należał do Prus Wschodnich i był miastem prowincjonalnym, słabo rozwijającym się gospodarczo i kulturalnie. Ten stan pogłębił się jeszcze u schyłku II wojny światowej, gdyż działania Armii Czerwonej spowodowały zniszczenie materialne miasta sięgające 60%. Olsztyn na początku powstawał z gruzów w sensie

dostównym. Z powodu prowadzenia przez władze intensywnej polityki wysiedleńczej obszar Prus Wschodnich opuściła większość rdzennych mieszkańców tych ziem, a do największego miasta w regionie przyjeżdżali ludzie pochodzący z różnych stron kraju, także z utraconych po wojnie Kresów Wschodnich. Ten fakt nie sprzyjał konsolidacji lokalnej wspólnoty, tudzież kreowaniu spójnej wizji celów i działań. Powstawały co prawda pierwsze agendy życia społecznego i kulturalnego, ale był to proces długotrwały i związany z wielkim trudem organizacyjnym.

Tym bardziej trzeba docenić fakt, że w 1954 roku, dzięki inicjatywie pedagoga Boleśława Wytrążka, w stolicy regionu powstało Studium Nauczycielskie. Kształcono w nim nauczycieli dwóch przedmiotów: języka polskiego i matematyki. Gdy władze centralne odrzuciły koncepcję powołania w Olsztynie filii Uniwersytetu Warszawskiego, 26 czerwca 1969 roku postanowiono utworzyć – na bazie istniejącego studium – Wyższą Szkołę Nauczycielską.

W półwieczu funkcjonowania filologii polskiej w Olsztynie można wyodrębnić trzy zasadnicze etapy. Przez lata wzmacniano jej potencjał naukowy i dydaktyczny, najpierw w strukturze organizacyjnej Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, potem Wyższej Szkoły Pedagogicznej, a następnie od 1 października 1999 roku Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Obecnie w Instytucie Polonistyki i Logopedii pracuje 25 nauczycieli akademickich, w tym 5 osób posiadających tytuł profesora, 11 osób ze stopniem doktora habilitowanego oraz 9 osób ze stopniem doktora. Większość zatem stanowią pracownicy samodzielni, rozpoznawalni

w ogólnopolskim środowisku akademickim, konsekwentnie wzbogacający swój dorobek naukowy, zdobywający granty badawcze i kształcący kolejne pokolenia polonistów na trzech poziomach studiów: licencjackim, magisterskim i doktoranckim.

Filologia polska uzyskała dwukrotnie pozytywną ocenę jakości kształcenia Państwowej Komisji Akredytacyjnej – w 2005 i 2010 roku. Dzisiaj kierunek proponuje absolwentom szkół średnich stacjonarne studia pierwszego i drugiego stopnia. Na studiach licencjackich istnieje obecnie możliwość wyboru specjalności: nauczycielskiej oraz wiedzy o kulturze. Studenci drugiego stopnia decydują się na specjalność nauczycielską, dającą uprawnienia do pracy w szkole średniej, lub na edytorstwo tekstów. Uzyskanie magisterium otwiera drogę do podjęcia studiów doktoranckich z językoznawstwa bądź literaturoznawstwa, gdyż kierunek ma prawo do prowadzenia przewodów doktorskich w obydwu dyscyplinach, a od 30 września 2010 roku także do przeprowadzania postępowania habilitacyjnego z zakresu pierwszej z nich.

W Instytucie Polonistyki i Logopedii działają dwa czasopisma naukowe. Pierwsze z nich to „Prace Językoznawcze” założone jeszcze za czasów Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie, w 1997 roku. Ze względu na jakość publikowanych w nim rozpraw oraz różnorodność poruszanej problematyki znalazło trwałe miejsce na polskim rynku prasy naukowej. Ten kwartalnik cieszy się dużym zainteresowaniem czytelników oraz autorów z różnych ośrodków akademickich, którzy publikują w nim wyniki najnowszych badań z zakresu szeroko pojętej lingwistyki. Drugim pismem, dużo młodszym, są „Prace Literaturoznawcze” powstałe w 2013 roku. Jest to naukowy rocznik informujący o najnowszych badaniach nad literaturą polską lub obcą w różnorodnych kontekstach: historyczno- i teoretycznoliterackim, komparatystycznym, kulturowym oraz antropologicznym. Włącza się w nurt współczesnej krytyki literackiej i teatralnej, uczestniczy w dyskusji na temat dawnej, jak też współczesnej kultury i literatury regionu Warmii i Mazur. Oba periodyki są indeksowane w bazach naukowych i znajdują się w ministerialnym wykazie czasopism (lista B), punktacja pierwszego wynosi 12, drugiego 5. Zostały także w 2019 roku beneficjentami I edycji ministerialnego konkursu „Wsparcie dla czasopism naukowych”, zapewniając sobie tym samym miejsce na nowej, przygotowywanej przez ministerstwo, liście czasopism punktowanych.

Warto też pamiętać, że nasi pracownicy od lat angażują się aktywnie w różnorodne działania popularyzatorskie, propagując wiedzę o literaturze i języku podczas wykładów, prelekcji i warsztatów adresowanych do młodzieży i starszego pokolenia. Przyczyniają się tym samym do krzewienia miłości do języka narodowego i jego wytworów, co doskonale wpisuje się w istotę filologii jako nauki: (gr.) *philéo* – ‘kocham’ + *lógos* – ‘słowo’.

Pięćdziesięciolecie funkcjonowania olsztyńskiej filologii przybliżają również zawarte w tomie wspomnienia,

zarówno kadry, jak i absolwentów. Są wśród ich autorów osoby łączące obydwie te role. Wycieczkę w przeszłość wzbogacają zamieszczone w aneksie fotografie.

Zapraszamy zatem do życzliwej lektury!

prof. dr hab. Joanna Chłosta-Zielonka
UW-M w Olsztynie

Współczesne oblicza olsztyńskiej polonistyki – współpraca ze społecznością regionu

Autorzy niniejszej monografii w pierwszej jej części zaprezentowali przemiany kadrowe i organizacyjne, jakie przechodziła przez pół wieku akademicka polonistyka w stolicy Warmii i Mazur. Scharakteryzowali również dominujące kierunki prowadzonych badań. W podsumowaniu warto poświęcić również nieco uwagi wielorakim inicjatywom olsztyńskich filologów wychodzącym poza mury macierzystej uczelni, które z jednej strony przyczyniają się do rozwoju naukowego i podniesienia jakości kształcenia, z drugiej stanowią istotny wkład w życie regionu.

Instytut Polonistyki i Logopedii prowadzi współpracę naukowo-dydaktyczną z kilkoma ośrodkami zagranicznymi. Od wielu lat w ramach programu Erasmus+ pracownicy instytutu odwiedzają Uniwersytet w Wilnie i Institut für Slavistik, Turkologie und Zirkumbaltische Sprachen, Mainzer Polonicum, na Johannes Gutenberg Universität w Mainz (w Moguncji). Renata Makarewicz w 2015 roku zapoczątkowała współpracę między polonistykami: olsztyńską i lwowską w Państwowym Uniwersytecie im. Iwana Franki we Lwowie. Zaowocowała ona corocznymi seminariami studentek odbywającymi się naprzemiennie w Olsztynie i we Lwowie oraz wymianą kadr w ramach programu Erasmus+.

Warto podkreślić, że pracownicy Instytutu Polonistyki i Logopedii starają się przekazywać swą wiedzę nie tylko studentom, ale wszystkim, którym interesują się literaturą i językiem. Działania popularyzatorskie w postaci prelekcji, wykładów czy warsztatów to bardzo cenny sposób udostępniania efektów prowadzonych badań szerszej publiczności. Mają one niewątpliwie wymiar edukacyjny, odpowiadając na potrzeby różnych środowisk, zarówno młodych, jak i starszych odbiorców.

Już od kilkunastu lat kadra z Instytutu Polonistyki i Logopedii współpracuje aktywnie z Uniwersytetami Trzeciego Wieku, przekazując w przystępny i interesujący sposób wiedzę ciekawym świata seniorom. Naukowcy z UWM są zapraszani na wykłady nie tylko w Olsztynie, ale także i w innych miastach naszego województwa. Ważnym ogniwem łączącym akademicką polonistykę ze szkołą i z młodym pokoleniem jest Ogólnopolska Olimpiada Literatury i Języka Polskiego, której Komitet Okręgowy mieści się przy instytucie. Uczestnicy konkursu przedmiotowego mogą skorzystać z indywidualnych

konsultacji z wykładowcami. Poza tym dla uczniów szkół ponadpodstawowych organizowane są rokrocznie wykłady i warsztaty przedmaturalne pt. „Zakuwanie na Humanie” przygotowujące do egzaminu dojrzałości z języka polskiego. Tematy literaturo- i językoznawcze proponowane przez pracowników instytutu są bardzo chętnie wybierane przez uczestników odbywających się co miesiąc na wydziale „Czwartków z humanistyką”. Warto dodać, że nasi wykładowcy, by przybliżyć uczniom wiedzę polonistyczną, wychodzą z ciekawą ofertą także poza mury macierzystej uczelni, odwiedzając szkoły w Olsztynie i całym województwie warmińsko-mazurskim. Uczestniczyli m. in. w „Uniwersyteckich przedmaturaliach” organizowanych przez Zespół Szkół nr 3 w Szczytnie, co roku goszczą w Liceum Ogólnokształcącym nr II w Morągu, jeżdżą m.in. do Olecka, Iławy, Ostródy, Nidzicy, Giżycka, Mławy i innych miast. Stale współpracują z I Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Mickiewicza w Olsztynie, biorąc m. in. udział w święcie „Adamowe” poświęconym patronowi placówki czy propagując wiedzę podczas wykładów i warsztatów. Od wielu lat pracownicy instytutu są również zapraszani przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Kętrzynie do prowadzenia zajęć dla młodzieży szkół ponadpodstawowych.

Popularyzowanie wiedzy polonistycznej odbywa się także poprzez organizowanie spotkań ze znaczącymi osobami ze środowiska humanistycznego: literaturoznawcami, językoznawcami i kulturoznawcami. Instytut Polonistyki i Logopedii był wraz z Instytutem Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej w latach 2010–2012 inicjatorem „Kortowskich Spotkań z Literaturą”. W ich ramach wykładowcy obu instytutów – Sławomir Buryła i Bernadetta Darska – prowadzili rozmowy z Edwinem Bendykiem, prof. Przemysławem Czaplińskim, prof. Mariuszem Czubajem, prof. Wiesławem Godzicem, dr. Jerzym Illgiem, prof. Ingą Iwasiów, prof. Jerzym Jarzębskim, Włodzimierzem Kowalewskim, dr. Markiem Krajewskim, Wojciechem Kuczokiem, dr hab. Jackiem Leociakiem, dr. Dariuszem Libionką, prof. Dariuszem Nowackim, prof. Ryszardem Nyczem, dr. Marcinem Rychlewskim, Małgorzatą Szejnert, prof. Piotrem Śliwińskim, Wojciechem Tochmanem. W kolejnych latach, korzystając z formuły akademickich wykładów otwartych, instytut zaprosił także na spotkania znanych pisarzy i badaczy: Andrzeja Stasiuka, prof. Adriana Glenia, Sylwię Chutnik, Zygmunta Miłoszewskiego, prof. Wojciecha Bursztę, Krzysztofa Beškę, Michała Olszewskiego, Krzysztofa Kuczkowskiego, Jakuba Żulczyka i Artura Nowaczewskiego.

Od wielu lat wykładowcy z Instytutu Polonistyki i Logopedii współpracują także z Rozgłośnią Polskiego Radia w Olsztynie, biorąc udział w radiowych audycjach dotyczących literatury pięknej i kultury współczesnej, m.in. w prowadzonym przez Ewę Zdrojowską „Wieczorze z kulturą”. Mowa tu o Sławomirze Buryle, Zbigniewie Chojnowskim i Joannie Chłostacie-Zielonce. Dwoje ostatnich szczególnie aktywnie zabiera głos w audycji „Kronikarz warmińsko-mazurski” zajmującej się

problematyką piśmiennictwa naszego regionu. W 2017 roku poloniści z UWM współtworzyli w olsztyńskim radiu dwie audycje: „Kanon literatury polskiej”, w której omawiano twórczość pisarzy różnych epok, i „Potyczki językowe” dotyczące zagadnień poprawności językowej. Prowadząca wymienione programy – Ewa Zdrojowska – spotykała się m.in. z Iwoną Maciejewską, Krystyną Stasiewicz, Izą Matusiak-Kempą, Mariolą Wołk, Moniką Czerepowicką, Aliną Naruszewicz-Duchlińską i Iwoną Kosek. Pierwsza z wyżej wspomnianych audycji powróciła na antenę pod nowym tytułem „Filary literatury polskiej”. W Radiu UWM FM zrealizowano również w 2015 roku cykl audycji „Poezja na dłoni” z udziałem Zbigniewa Chojnowskiego i studenta Dawida Kraszewskiego, próbując odpowiedzieć na pytania: Czym jest poezja i skąd czerpie swoje źródło? Czy poezję rozumieją tylko nieliczni? Czy i komu jest potrzebna?

Od kilku lat odbywają się organizowane przez polonistów z UWM konkursy skierowane do uczniów szkół Olsztyna i województwa warmińsko-mazurskiego. W roku 2012 Zbigniew Chojnowski zainicjował „Konkurs Literacki o Trzcinę Kortową” wyłaniający obiecujące talenty. Od 2016 roku odbywa się konkurs literacki „Opowieści znad Łyny”, który skupia młodych prozaików piszących o naszym regionie. Z kolei od roku 2015 Joanna Chłosta-Zielonka organizuje konkurs recytatorski pt. „Poezja polska XX i XXI wieku” cieszący się niestabnym powodzeniem zdolnych uczestników. Jest on współorganizowany z Pałacem Młodzieży im. Orłąt Lwowskich w Olsztynie. Uniwersyteccy poloniści w ramach rewanżu uczestniczą w obradach jury Wojewódzkiego Konkursu Recytatorskiego, corocznie odbywającego się w tej placówce. W 2019 roku po raz pierwszy został ogłoszony konkurs na opowiadanie fantastyczne dla studentów całego uniwersytetu, przygotowany przez Piotra Przytułę.

Instytut współpracuje także z Miejskim Ośrodkiem Kultury w Olsztynie. W 2017 roku zorganizowano wspólnie obchody Dnia Języka Ojczystego, w ramach których w siedzibie MOK-u wykładowcy polonistyki wzięli udział w spotkaniu z obcokrajowcami pt. „Szczupak szczypie szczypcami w trzcinach”. Pracownicy instytutu zasiadają także w jury ogólnopolskiego konkursu literackiego organizowanego przez MOK pt. „O Różę Małego Księcia”.

Ponadto od kilkunastu lat instytut wspomaga pracą w jury konkursy w osiedlowych domach kultury w Olsztynie. Są to m.in. literacki konkurs dla najmłodszych „Bajka” w klubie „Akant”, poetycki konkurs „Piękne słowa” w klubie „Na Górcie”. Filolodzy z instytutu udzielają się również jako jurorzy w podobnych przedsięwzięciach odbywających się w różnych miastach naszego województwa, m.in. w Olecku czy Piszcu.

Szczególnie uroczyście na olsztyńskiej polonistyce obchodzi się Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego przypadający 22 lutego. Wówczas odbywa się wielkie dyktando dla uczniów, studentów, pracowników uczelni, wszystkich chętnych osób z miasta i województwa. Organizowane są przy tym prelekcje i wykłady o języku

polskim. Poza tym każdego roku podejmujemy wówczas honorowego gościa: pisarza lub przedstawiciela świata nauki. Obchody uświetnili dotychczas m.in. pisarz Andrzej Stasiuk, prof. Katarzyna Kłosińska, znana i ceniona językoznawczyni z Uniwersytetu Warszawskiego, redaktor naczelny sopockiego „Toposu” Krzysztof Kuczkowski czy dziennikarka radiowa Ewa Zdrojkowska. Wtedy też następuje uroczyste rozstrzygnięcie konkursów literackich.

Wraz z powstaniem w 2014 roku nowego kierunku – logopedii – corocznie 6 marca niezwykle uroczyste obchodzony jest Europejski Dzień Logopedii. Odbývają się wówczas warsztaty logopedyczne dla przedszkolaków, inscenizacje bajek dla dzieci przygotowane przez studentów kierunku, następuje rozstrzygnięcie ogólnopolskiego konkursu na najtrudniejszą lingwołamkę i skrętać językowy oraz odbywają się wykłady naukowe. Święto logopedów zaszczycili w ostatnich latach m.in. prof. dr hab. Natalia Prokopowa, prof. Stanisław Grabias i prof. Małgorzata Rutkiewicz-Hanczewska,

Pracownicy instytutu nie zapominają o popularyzacji wiedzy o regionie Warmii i Mazur. W kwietniu 2016 roku odbyło się spotkanie pod nazwą „Regionalnie”, zorganizowane z inicjatywy dr Izy Matusiak-Kempy. Podczas uroczystości na różny sposób zastanawiano się nad tożsamością kulturową „małych ojczyzn” Jak to się zazwyczaj zapisuje w opracowaniach?. Były występy zespołów dzieci i młodzieży poprzez śpiew i taniec propagujących rodzimy folklor. W programie znalazły się rozmowy ze studentami pochodzącymi z różnych regionów Polski, a także wypowiedzi naukowców urodzonych na Warmii i Mazurach. Z kolei w czerwcu 2018 roku w Starej Kottłowni w Kortowie doszło do spotkania z olsztyńskimi pisarzami: Pawłem Jaszczukiem, Włodzimierzem Kowalewskim, Marcinem Cieleckim i Kacprem Kozłowskim. Przedsięwzięcie skierowano przede wszystkim do młodzieży szkolnej – humanistów z I Liceum w Olsztynie – i młodzieży akademickiej – studentów filologii polskiej i logopedii. Celem spotkania było przypomnienie tajemniczej i tragicznej zarazem historii Kortowa. O powstaniu i działaniu w tym miejscu od końca XIX wieku (1886) zakładu dla psychicznie chorych opowiadał Paweł Jaszczuk, który w powieści Testament Schlichtingera utrwalił te fakty literacko. W imieniu nieżyjącego Stanisława Piechockiego, autora książki Czyściec zwany Kortau, wypowiadał się jego przyjaciel Włodzimierz Kowalewski. O ekshumacjach ofiar tego zbiorowego morderstwa dokonanych w latach 50. mówił Kacper Kozłowski, autor opowiadania Diabeł w czerwieni, maturzysta z I LO. Refleksję na temat współczesnej interpretacji kortowskiej przeszłości wypowiedział Marcin Cielecki, autor eseju związanego z Kortowem pt. Kręgi na wodzie z tomu Miasto wewnętrzne.

Instytut odpowiedział także na zaproszenie Sceny Margines olsztyńskiego Teatru im. Stefana Jaracza i od 2015 roku uczestniczy w tzw. „Premierach polonistycznych”, czyli spektaklach skierowanych do studentów polonistyki i logopedii. Po przedstawieniach

studenci, a także wykładowcy mają okazję do rozmowy z reżyserem i aktorami występującymi w sztuce. Poznają motywację reżysera do podjęcia danego tematu i zadają pytania dotyczące warsztatu aktorskiego.

Najmłodszą inicjatywą filologów z Olsztyna (Marioli Wołk, Mariusz Rutkowskiego, Aliny Naruszewicz-Duchlińskiej, Izy Matusiak-Kempy oraz doktorantek Katarzyny Witkowskiej i Joanny Wołoszyn) jest utworzenie w 2017 roku działającego online Pogotowia Językowego Instytutu Polonistyki i Logopedii, pierwszego tego typu w regionie Warmii i Mazur. Naukowcy z instytutu odpowiadają na pytania internautów dotyczące poprawności językowej, m.in. prawidłowej odmiany wyrazów, właściwej budowy zdań czy poprawnego zapisu ortograficznego. W minionym roku z inicjatywy Magdaleny Osowickiej-Kondratowicz i Ewy Hrycyny powstała także Studencka Poradnia Logopedyczna, do której mogą zwracać się z problemami dzieci z olsztyńskich szkół i przedszkoli.

Współpraca z instytucjami życia kulturalnego w Olsztynie przybiera różne formy, ale przede wszystkim polega na działalności odczytowej. Poloniści pojawiają się więc wszędzie tam, gdzie zostaną zaproszeni. Są to, oprócz wskazanych wcześniej szkół i instytucji, olsztyńskie biblioteki, ośrodki doskonalenia nauczycieli i inne placówki, jak np. Miejski Ośrodek Kultury, Ośrodek Badań Naukowych czy Wspólnota Kulturowa „Borussia”. W ten sposób filolodzy z UWM budują świadomość lokalnej społeczności dotyczącą roli ojczystego języka i powstającej w nim literatury w budowaniu tożsamości kulturowej mieszkańców naszego regionu. Wierni swojej misji, konsekwentnie upominają się również o docenienie znaczenia humanistyki w dzisiejszym coraz bardziej skomercjalizowanym i technicyzowanym świecie.

prof. dr hab. Joanna Chłosta-Zielonka

prof. dr hab. Iwona Maciejewska

UW-M w Olsztynie

Absolwenci filologii polskiej w Olsztynie – ścieżki kariery

Filologia polska od momentu powstania przyciągała prawdziwych humanistów, osoby pragnące kształtować współczesną rzeczywistość, wpływać na zjawiska kulturowe, ludzi czytanych i twórczych, prawdziwych indywidualistów, którzy chcieli rozwijać swoje zainteresowania i realizować własne pomysły. Trzeba też jednak wyraźnie zaznaczyć, że ten kierunek w Wyższej Szkole Nauczycielskiej w Olsztynie kończyli przede wszystkim nauczyciele bardzo dobrze przygotowani do nauki języka polskiego, a na początku także języka polskiego i historii. W gronie absolwentów było jednocześnie także wielu późniejszych pisarzy i poetów, literaturoznawców i językoznawców, dziennikarzy,

animatorów kultury, kierowników placówek kulturalnych: teatrów, bibliotek itp., aktorów, filmowców. Po przekształceniu WSP i włączeniu filologii polskiej w strukturę Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, ukończenie polonistyki nie oznacza już tylko przypisania do zawodu nauczyciela, ale daje także możliwość pracy w instytucjach kulturalnych, oświatowych, domach kultury, bibliotekach, agencjach reklamowych czy wydawnictwach.

Za czasów Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, od 1974 roku – Pedagogicznej, to właśnie do polonistów należało zakładanie kabaretów czy przygotowywanie spektakli teatralnych. Sięgali oni po te nie do końca kontrolowane formy działalności artystycznej, jakimi były okazjonalne występy, odbywające się w ramach studenckich imprez, by nie narazić się cenzurze, która w takiej sytuacji nie mogła na czas zareagować. W latach 70. na polonistycie studiowało wiele ciekawych osobowości, wśród nich: poeci Jerzy Smoliński, Igor Kantorowski i Janusz Ryszkowski, autor tekstów piosenek, kabaretowych skeczów, członek kabaretu „Kaczki z Nowej Paczki” Wojciech Sobol (1949–2000), animator teatralny, założyciel Studenckiego Teatru „Expeditus” (1976) – późniejszy działacz kocięwski – Michał Spankowski (1953–2009); poeta, autor tekstów piosenek, pieśniarz, współzałożyciel zespołu „Kaczki z Nowej Paczki” Waldemar Chyliński (ur. 1953), pianista, wokalista, kompozytor i aranżer Juliusz Rogulski, autor tekstów piosenek Jacek Zwoźniak (1952–1989). Studia w latach 70. i 80. ukończyli na WSP m.in. Wojciech Ogrodziński, znany, wieloletni olsztyński dziennikarz Radia Olsztyn, Władysław Katarzyński, poeta, reporter, związany zawodowo z „Gazeta Olsztyńską” przez kilka dziesięcioleci, Ewa Zdrojkowska, która jeszcze podczas studiów podjęła współpracę z Radiem Olsztyn i pracuje tam do dzisiaj, tworząc interesujące audycje kulturalne (m.in. „Rozmówki polsko-polskie”, „Kronikarz warmińsko-mazurski”, „Wieczór z kulturą”, czy „Kanon literatury polskiej”), Tadeusz Prusiński, znany olsztyński dziennikarz i autor ciekawych książek, m.in. *A dąb rośnie* – antologia reportażu o Warmii i Mazurach (2002), *Jest teatr w Olsztynie* (2005) czy *Milczący komedianci. Rzecz o Bohdanie Głuszczeniu i Pantomimie Olsztyńskiej* (2015).

Wielu ówczesnych studentów polonistyki współpracowało ze Studenckim Radiem Emitter, działającym w latach 1969–1999 w Domu Studenckim nr 1 WSP przy ul. Żołnierskiej 14a. Audycje ze studia przesyłane były drogą przewodową do głośników znajdujących się w pokojach studenckich. W radiu swoją pracę dziennikarską zaczęli również poloniści, znani później dziennikarze m.in. wymienieni wcześniej Ewa Zdrojkowska i Tadeusz Prusiński, a także Wiesław Brzozowski i Grzegorz Kasjanik.

Z radiem zawodowo związali się także, w różnych latach, inni absolwenci olsztyńskiej polonistyki: Robert Lesiński, Mariusz Bojarowicz, Mirosław Sochacki i Maja Kwiatkowska. Wielu polonistów współpracowało z redakcjami czasopism o różnej tematyce i zasięgu np.

Janusz Ryszkowski, Jan Roslan, Wacław Radziwiłowicz czy Dariusz Jarosiński. Przykładem może być też kariera dziennikarstwa Anity Czupryn, autorki artykułów o tematyce społecznej, wywiadów z politykami oraz osobistościami ze świata nauki i kultury. W 2010 roku była nominowana do prestiżowej Nagrody Mediów Niptel. W 2013 roku została korespondentką magazynu „Polska The Times” w Afganistanie, a także laureatką konkursu literackiego „Kobieta na zakręcie” organizowanego przez „Świat Literacki”.

Poloniści mieli zawsze potrzebę twórczej realizacji. Pisali wiersze i chcieli je publikować w tomikach. W czasach PRL-u nie zawsze to się udawało. W pierwszej połowie 1981 roku powstała grupa poetycka „Malwa II”, nawiązująca nazwą do tradycji olsztyńskiej grupy poetów i plastyków, istniejącej pod koniec lat pięćdziesiątych. Do grupy należeli: Iwona Łazicka, Dariusz Lech, Paweł Berndt, Zbigniew Chojnowski (dzisiaj profesor, literaturoznawca na UWM). Grupa spotykała się w klubie „Bimanol” i Teatrze im. S. Jaracza, gdzie recytowano wiersze. Od połowy lat 80. środowisko studenckie było w Olsztynie coraz bardziej aktywne. W Kortowie działał studencki Klub Literacki „Wena”, organizujący konkursy poetyckie i satyryczne o Nagrodę Kortowskiego Kormorana, a na WSP w latach 1984–1986 odbywał się konkurs literacki „O Laur WSP”, którego mecenasem stał się dziekan Wydziału Humanistycznego, wspierały polonista, dr Mirosław Świątecki.

Z polonistyką związana była także działalność wydawnicza. Pierwszy almanach, w którym swoje wiersze zamieścili studenci, głównie polonistyki, pt. *W DRODZE* na Parnas ukazał się dopiero w 1987 roku. Książeczka zawierała trzy działy: najwięcej miejsca zajmowała poezja, dwa opowiadania i 46 dwuwierszowych satyr. Wśród autorów pojawili się debiutujący wcześniej poloniści i nie tylko: Wojciech Borkowski, Beata Tarnowska (dzisiaj literaturoznawczyni, profesor UWM), Ewa Kłajman-Gromolińska, Wiesław Wyrzykowski i Dariusz Lis, debiutantami zaś byli: Kazimierz Dudek, Irena Mańkowska, Marek Mierzyński, Katarzyna Szkaradek, Marek Szczeciński i Tomasz Truszkowski. Wcześniej jednak światło dzienne ujrzały tomiki pojedynczych autorów, do których możemy zaliczyć Janusza Ryszkowskiego czy Władysława Katarzyńskiego.

Nie można zapomnieć, że w 1986 roku przy Miejskim Ośrodku Kultury powstał Klub Literacki Młodych, prowadzony przez Iwonę Łazicką-Pawlak (też absolwentkę olsztyńskiej polonistyki), gromadzący uzdolnioną literacko młodzież i wydający w serii „Owocarnia” debiutanckie wiersze młodych poetów. Tam wielu późniejszych polonistów zadebiutowało jeszcze wtedy, gdy byli nastolatkami. Mam na myśli m.in. Katarzynę Łukaszewicz-Gagacką, Piotra Siweckiego i Marka Markiewicza.

Pod koniec 1993 roku studenci polonistyki Krzysztof Beśka, Tomasz Karnowski i Andrzej Bartnikowski stworzyli grupę literacką „Bagno”. Jej opiekunem był dr Mirosław Świątecki – pracownik naukowy Instytutu Filologii Polskiej,

jednocześnie związany ze Stowarzyszeniem Społeczno-Kulturalnym „Pojezierze”. Dlatego też grupa „Bagno” została VI Oddziałem Stowarzyszenia. W ten sposób otwierały się możliwości wydawania tomików i redagowania własnej wkładki literackiej w mającym się reaktywować miesięczniku „Warmia i Mazury”. Miejszem spotkań była siedziba „Pojezierza” – klub „Baszta” przy ul. Okopowej 15. Organizowano tam tzw. „Środy Literackie”, w czasie których prezentowano swoją twórczość: debiutanckie tomy przedstawili Marek Ogórkis (Twarze uczuć) i Krzysztof Beśka (Ballady kamienne).

Zamysł wydania własnych tekstów przyświecał młodym autorom skupionym wokół Oficyny Wydawniczej „Ogonek”, działającej na olsztyńskiej WSP w połowie lat 90. Były to cienkie książeczki, kilkunastostronicowe, powielane za pomocą kserografu. W taki sposób pokazali swoją twórczość studenci polonistyki Andrzej Bartnikowski (dzisiaj dyrektor Teatru Lalek w Olsztynie), Lubośław Michniewicz i Tomasz Wróblewski.

Czasopisma tworzone przez młodych olsztyńskich polonistów pojawiły się dopiero w drugiej połowie lat 90. Wtedy w całej Polsce nastąpił wysyp tego rodzaju aktywności artystycznej. W Wyższej Szkole Pedagogicznej w 1995 roku zaczęło ukazywać się uczelniane pismo „Kwadrans Akademicki”, którego redaktorem naczelnym został Andrzej Korytko (dzisiaj dr habilitowany historii). Co naturalne, z tym pismem współpracowali poloniści: m.in. Wiktor Jaworski, Zbigniew Martuszczyński, Adam Moszczyński, Grzegorz K. Szostek i Mirosław Zyśk. W latach 1997–1998 redakcja pisma wspólnie z Studenckim Radiem Emitter, Katedrą Literatury Współczesnej WSP i redakcją pisma „Portret” organizowała Turnieje Jednego Wiersza. Na łamach „Kwadransa”, w rubryce „W oparach poezji” prezentowano twórczość poetycką wykładowców, studentów i absolwentów WSP. Tutaj publikowali swoje wiersze m. in. Krzysztof Beśka, Anita Borawska, Zbigniew Chojnowski, Wiktor Jaworski, Tomasz Karnowski, Marek Ogórkis, a prozę Mariusz Sieniewicz i Grzegorz K. Szostek. W tym samym 1995 roku powstało w Olsztynie młodoliterackie pismo „Portret”, rozpoznawalne w Polsce dzięki wysokiemu poziomowi artystycznemu. Związani z nim byli głównie olsztyńscy poloniści: Joanna Wilengowska (dzisiaj dziennikarka Telewizji Olsztyn), Karolina Madej, Tomasz Karnowski (dzisiaj operator filmowy), Mariusz Sieniewicz, Piotr Siwecki, Arkadiusz Łuba, później Bernadetta Darska i Miłosz Babecki. Jego redaktorami naczelnymi byli: najpierw – do 2002 roku – Mariusz Sieniewicz (uznany pisarz, nominowany do prestiżowych nagród Paszport „Polityki” i „Nike”, aktualnie dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury w Olsztynie), potem – do 2009 – Bernadetta Darska (dzisiaj dr habilitowana literaturoznawstwa, pracująca w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UWM w Olsztynie). Słynny był w 1999 roku debiut młodych literatów. Swoje książki prozatorskie opublikowali wtedy Joanna Wilengowska (Japońska wioska) i Mariusz Sieniewicz (Prababka) a tomiki poetyckie Karolina Madej (von von) i Tomasz Karnowski (Wejście w

świat). Pod koniec lat 90. w ramach kół naukowych zaczęły ukazywać się także inne pisma polonistów. W 1998 studentki Koła Polonistycznego założyły pismo „Pagina”, powielane metodą kserograficzną, kierowane przez Maję Kwiatkowską. W skład redakcji wchodziły m.in. Magdalena Faszczka i Magdalena Kozakiewicz. W 2000 roku z inicjatywy Bernadetty Darskiej, w zespole młodych studentów polonistyki (Mariusza Babeckiego, Judyty Grudzień, Katarzyny Lewandowskiej i Beaty Sieradzkiej) powstał jedyny numer pisma „Androgyne”. W kwietniu 2002 roku wyszedł pierwszy numer pisma „Zoopa”, którym kierowali poloniści Szymon Żyliński, Anna Piotrowska i Karol Fryta. Kolejne pismo, zatytułowane „Rezerwat”, stworzono na polonistycę w 2003. W skład kolegium redakcyjnego weszli: Laura Cicha, Marcin Gawłowski, Lidia Gąsowska, Katarzyna Kłos (grafika) i Michał Panas. Ostatnim periodykiem, który powstał na polonistycę, było czasopismo „Embrion”, redagowane przez studentów skupionych w literacko-artystycznym kole naukowym „Ars Scripta”. W zespole redakcyjnym pierwszego numeru z 2014 roku znaleźli się studenci filologii polskiej: Alexander Nowakowski, Bartosz Ławrynowicz, Wojciech Kobus, Sabina Kowalczyk, Monika Stępień, Karolina Błażejczyk i wykładowca dr Paweł Pietrzyk. Ostatni numer pisma ujrzał światło dzienne w 2016 roku.

Około 2008 roku powstało Stowarzyszenie Olsztyn Wschodni. Grupę towarzysko-inicjatywną tworzyli m.in. poloniści Piotr Binkowski, Michał Krawiel, Krzysztof Kapinos, Marta Chyła, którzy realizowali różne projekty literacko-artystyczne w Olsztynie i prowadzili własne blogi. Absolwenci polonistyki, zadebiutowali też w serii „Biblioteka Autorów z Warmii i Mazur” wydawanej przez Oddział Stowarzyszenia Pisarzy Polskich w Olsztynie: Byli to: Michałina Janyszek-Kujawa (absolwentka z 2008 roku), która opublikowała w 2010 roku tomik Wiersze dokonane i Dawid Kraszewski, który wydał w 2015 Wiersze na porost brody.

Wśród absolwentów polonistyki byli i są dyrektorzy różnych instytucji publicznych: Andrzej Marcinkiewicz – dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie, Krzysztof Stachowski – dyrektor Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie, Witold Gagacki – dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej im. W. Kętrzyńskiego w Kętrzynie, Andrzej Bartnikowski – dyrektor Teatru Lalek w Olsztynie, Mariusz Bojarowicz – prezes Rozgłośni radia Olsztyn w latach 2011–2015, Iwona Łazicka-Pawlak – dyrektor Pałacu Młodzieży w Olsztynie, Mariusz Sieniewicz – dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury w Olsztynie; dyrektorzy szkół, m.in.: Anna Struk – dyrektor V LO w Olsztynie i Danuta Gomolińska – dyrektor III LO w Olsztynie.

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Olsztynie wyedukowała specjalistów w dziedzinie metodyki nauczania języka polskiego: Barbarę Antczak, Elżbietę Jermacz, Joannę Dronow, Zbigniewa Gontarza i Wojciecha Tańskiego oraz niezliczone pokolenia nauczycieli języka polskiego na różnych etapach edukacyjnych, pracujących prawie we

wszystkich szkołach województwa warmińsko-mazurskiego.

Wielu absolwentów polonistyki związało swoje życie zawodowe z uczelnią, na której studiowali. Pierwsze pokolenie polonistów reprezentują Maria Biolik, Wanda Kądziała, Danuta Ossowska i Maria Ankudowicz-Bieńkowska. W następnych latach swoje kariery naukowe rozwijali na WSP, a potem na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim: Zbigniew Chojnowski, Beata Tarnowska, Grzegorz Igliński, Ewa Szczepkowska, Wojciech Tański, Bożena Adamkowicz-Iglińska, Iwona Maciejewska, Małgorzata Żarczyńska, Marek Lubański, Joanna Chłosta-Zielonka, Mariusz Rutkowski, Alina Narusiewicz-Duchlińska, Renata Makarewicz, Magdalena Dziugień-Łaguna, Mariola Wołk, Jacek Krawczyk, Kamila Bialik, Paweł Pietrzyk, Sebastian Przybyszewski, Iza Matusiak-Kempa i Piotr Przytuła. Nowo utworzony w 2005 roku Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UWM wsparli również poloniści z Olsztyna, wśród nich Jolanta Piwowar, Anita Frankowiak, Bernadetta Darska, Miłosz Babecki i Szymon Żyliński, a przede wszystkim inicjator jego powstania – Andrzej Staniszewski. Poza Olsztynem naukowo pracują: na Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie – Zofia i Tadeusz Budrewiczowie, w Instytucie Badań Literackich – Agata Roćko.

O związkach z olsztyńską polonistyką pamiętają jej absolwenci, ale pamiętają o nich także wykładowcy, chwając się ich osiągnięciami. Jesteśmy dumni, że filologia polska podpowiedziała im wybory życiowe i pomogła w zawodowej karierze.

*prof. dr hab. Joanna Chłosta-Zielonka
UW-M w Olsztynie*

Awans zawodowy nauczyciela - zmiany

Dzień rozpoczęcia roku szkolnego 2019/2020 przynosi kolejne zmiany w przepisach związanych z awansem zawodowym nauczyciela. Wynikają one z wejścia w życie Ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. w sprawie zmian ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1287) oraz Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. poz. 1650). Jakże to są zmiany?

1. Staż nauczyciela stażysty ubiegającego się o stopień nauczyciela kontraktowego wynosi 9 miesięcy (art. 9c ust. 1 pkt. 1).
2. Zadaniem opiekuna stażu jest opracowanie projektu oceny dorobku zawodowego za okres stażu (art. 9c ust. 5) i przedstawienie jej dyrektorowi szkoły w terminie 7 dni od dnia zakończenia stażu (§5 ust. 2).

3. Dyrektor ustala nauczycielowi ocenę dorobku zawodowego za okres stażu w terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia sprawozdania (art. 9c ust. 5a).
 4. Ocena dorobku może być pozytywna lub negatywna (art. 9c ust. 5c).
 5. Do wniosku o podjęcie postępowania nauczyciel dołącza kopię oceny dorobku zawodowego za okres stażu poświadczoną przez dyrektora szkoły za zgodność z oryginałem (§ 9 ust. 1 pkt 4).
 6. Warunkiem nadania nauczycielowi stażysty kolejnego stopnia awansu zawodowego jest spełnienie wymagań kwalifikacyjnych oraz odbycie stażu zakończonego pozytywną oceną dorobku oraz uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej po przeprowadzonej rozmowie (art. 9b ust. 1 pkt. 1).
 7. Komisję kwalifikacyjną dla nauczyciela ubiegającego się o stopień nauczyciela kontraktowego powołuje dyrektor szkoły. W skład komisji wchodzi: dyrektor lub wicedyrektor, przewodniczący zespołu nauczycieli (w przypadku braku takiego nauczyciela, nauczyciel mianowany lub dyplomowany. Natomiast w placówkach, o których jest mowa w art. 1 ust. 2 pkt. 2 ustawy – Karta Nauczyciela, nauczyciel kontraktowy) oraz opiekun stażu.
 8. Nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej 2 lat. Natomiast nauczyciel mianowany może rozpocząć staż na stopień nauczyciela dyplomowanego po przepracowaniu w szkole roku (art. 9d ust. 4).
- Pozostałe przepisy dotyczące awansu zawodowego nie uległy zmianie. Podstawami prawnymi awansu zawodowego nauczycieli są: Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela – rozdział 3a (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. poz. 1574) ze zm: 23 sierpnia 2019 r. (Dz. U. poz. 1650).

*Bożena Osik
W-M ODN w Olsztynie*

Edukacja informatyczna a rozwój sztucznej inteligencji

To temat przewodni XVI Konferencji Informatyka w Edukacji zorganizowanej przez Wydział Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Oddział Kujawsko-Pomorski Polskiego Towarzystwa Informatycznego, która odbyła się w Toruniu pod koniec czerwca 2019 r. Tegoroczna konferencja IwE została wpisana na listę imprez Centralnych Obchodów Światowego Dnia Społeczeństwa Informacyjnego.

Bardzo ciekawy wykład wprowadzający, „Edukacja w świecie IV Rewolucji Technologicznej. Odpowiadanie na pytania, których jeszcze nie znamy”, wygłosił prof. dr hab. Piotr Płoszajski (kierownik Katedry Teorii Zarządzania w Szkole Głównej Handlowej w latach 1994-2018), który ostatnio zajmuje się Nową Gospodarką, wpływem technologii na modele biznesowe, Internetem Obiektów i sztuczną inteligencją.

Mówił, że rewolucja cyfrowa, jaką znaleźliśmy kończy się. Bycie „cyfrowym” jako przewaga konkurencyjna przestaje mieć znaczenie, ponieważ „cyfrowość” staje się powszechna. Podobnie było w przeszłości z maszyną parową, elektrycznością, telefonem, faxem, Internetem.

Dzisiaj przyszłość informatyki zależy od umiejętności wyjścia poza informatykę, czyli poza Trzecią – „cyfrową” - rewolucję przemysłową. Ponieważ Czwarta Rewolucja Technologiczna zaciera granice między światami produktów, liczb i przyrody. Mówił, że najważniejsze będą zastosowania informatyki w nowych obszarach: biologii i genetyce, technologiach materiałowych, kolejnej generacji robotów, ochronie zdrowia, energetyce, itp.

Prof. Płoszajski podał kilka przykładów zwiastujących zbliżanie się Czwartej Rewolucji Technologicznej.

- ♦ Wyhodowana została genetycznie zmodyfikowana koza, w której genotyp wstawiono geny jedwabnika i tym sposobem można uzyskiwać jedwab z mleka kozy.
- ♦ Zakodowano wideo galopującego konia w DNA E.Coli.
- ♦ W Chinach już się urodziły pierwsze dzieci zmodyfikowane genetycznie.
- ♦ Smartfon Huawei Mate 20 Pro! dokończył słynną „niedokończoną” 8 symfonię F. Schuberta. Program

pracował wspólnie ze znanym kompozytorem Lucaszem Cantorem. Sieć neuronowa nauczyła się stylu Szuberta, analizując ok. 90 jego utworów i muzykę kompozytorów, z których czerpał w swojej twórczości. Algorytm napisał linię melodyczną, a Lucas Cantor – instrumentację. Program nie wymagał wielkiej mocy obliczeniowej - wystarczył nowy smartfon Huawei Mate 20 Pro!

- ♦ Zbudowano komputer biologiczny - pierwszy programowalny komputer DNA.
- ♦ Chińscy uczeni stworzyli super mądrą hybrydę małpy. Wdrukowano ludzką wersję genu MCPH1 do DNA małpy typu rezusmakak. Spowodowano „ludzki” rozwój tego genu. Genetycznie zmodyfikowane małpy mają szybszy czas reakcji i lepszą pamięć krótką.
- ♦ Matthew Cobb (profesor zoologii na University of Manchester) napisał o przyszłości biologii syntetycznej: „Rychno połączenie się tych zdumiewających postępów w manipulowaniu podstawowymi elementami życia jest nieuniknione. Ktoś ostatecznie stworzy system zawierający niewystępujące w naturze pary zasad, kodujące nienaturalne aminokwasy, łączone w dziwaczne cząsteczki białek - i od powstania całkowicie nowej formy życia – wytworu wyłącznie ludzkiej inwencji – będzie nas dzielił tylko krok. (...)

Wkrótce nie będziemy programowali komputerów. Będziemy je trenować - jak psy. Kto je będzie trenował – człowiek czy maszyna? Czy czeka nas nowa edycja strajku tkaczy lyońskich z XIX w. - informatycy przeciw algorytmom uczącym maszyny?

Profesor zastanawiał się, co wkrótce zmienią zastosowania fizyki kwantowej?

- ♦ Mówił, że prowadzone są intensywne prace nad budową komputerów kwantowych (na początku tego roku Kongres USA utworzył fundusz na badania nad komputerami kwantowymi - 1,2 mld dolarów). Komputery kwantowe mogą być do 100 mln razy szybsze, niż tradycyjne (sic!), dlatego mogą się stać skrajnie niebezpiecznym narzędziem w rękach hakerów, którzy za ich pomocą mogą łamać zabezpieczenia w systemach finansowych. Ale wykorzystanie komputerów kwantowych to także rewolucja w badaniach medycznych i tworzeniu nowych materiałów.
- ♦ Powstał pierwszy „Internet kwantowy” - transmisja danych bez transmisji danych - w oparciu o tzw. efekt splątania kwantowego, kiedy zmiany w jednym atomie zachodzą równocześnie w innym – z nim „splątany” - bez względu na odległość między nimi we Wszechświecie.

Mówił, że używanie terminu sztuczna inteligencja jest jeszcze dzisiaj niebezpieczne - ponieważ uważamy ją za inteligentną, to przekazujemy jej uprawnienia do podejmowania decyzji.

Leszek Kalinowski
W-M ODN w Olsztynie

Mediacja jako skuteczny sposób rozwiązywania sporu w szkole

Konflikt jest zjawiskiem naturalnym w każdej zbiorowości ludzkiej. Szkoła jest miejscem, gdzie spory przebiegają często i gwałtownie. Przyczyny konfliktu są różnorodne. Najczęściej związane jest to ze ścieraniem się celów, poglądów i charakterów.

Zazwyczaj spójne działania wychowawcze pracowników szkoły (dyrektora, wychowawcy, pedagoga/psychologa) oraz zastosowane przez nich procedury, funkcjonujące w placówce, prowadzą do szybkiego rozwiązania sporów na płaszczyźnie uczeń - nauczyciel oraz uczeń - uczeń. Jednak coraz częściej konflikty z różnych powodów przybierają na sile i przeradzają się w spory pomiędzy dorosłymi (rodzicami a szkołą lub między rodzicami przy pośrednim udziale szkoły). Jeśli kierujący placówką nie zareaguje w odpowiednim momencie, eskalacja konfliktu może mieć swój finał w sądzie. Sprawy przy zaangażowaniu organów wymiaru sprawiedliwości są nie tylko czasochłonne, lecz także generują koszty zarówno u jednej, jak i u drugiej strony. Przy czym środowisko lokalne często negatywnie odnosi się do działań dyrektora szkoły, który zmuszony jest rozwiązywać spór w sądzie.

Wiele spraw w szkole można rozwiązać w sposób polubowny. Przepisy prawa przewidują skuteczne i stosunkowo tanie rozwiązanie konfliktu. Niemal każdy spór w szkole warto spróbować wyjaśnić wykorzystując instytucję mediatora. Nie ma spraw, które nie nadają się do mediacji. Każdego roku tylko w szkołach podstawowych dochodzi do kilkudziesięciu tysięcy wypadków. Zabawa pomiędzy dziećmi może zakończyć się nieszczęśliwym zdarzeniem. Wówczas kierujący szkołą musi zmierzyć się z zarzutami rodziców o sprawowanie nieodpowiedniej opieki przez nauczycieli nad ich potomkiem.

Na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.) za zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w szkole odpowiada dyrektor szkoły. Za szkody, jakich dziecko doznało podczas zajęć, przerw, a także na półkoloniach, wycieczkach rodzice coraz częściej domagają się od szkoły odszkodowania i zadośćuczynienia. Rodzice zgłaszają problem do kuratorium oświaty, organu prowadzącego szkołę, Rzecznika Praw Dziecka, Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz właściwych sądów. Zarzucają szkole brak zainteresowania losem ich dziecka pomimo zaangażowania pracowników placówki w wyjaśnienie kwestii. W konsekwencji często odmawiają kontaktu z pedagogiem czy psychologiem szkolnym.

W takich sprawach warto skorzystać z pomocy mediatora stałego. Inicjatywa podjęcia mediacji powinna wyjść ze strony przedstawiciela szkoły. Podczas rozmowy z rodzicami dyrektor szkoły winien podkreślić, iż mediacja jest dobrowolna i w każdej chwili można się z niej wycofać.

Ponadto można zaproponować rodzicom możliwość wyboru przez nich mediatora. Na stronie sądu okręgowego właściwego ze względu na miejsce położenia szkoły można uzyskać informację o ośrodkach mediacyjnych oraz liście mediatorów stałych (dane teleadresowe, wykształcenie i odbyte szkolenia mediatora oraz zakres jego specjalizacji). Rodzice mogą też mieć wpływ na wybór terminu i miejsca mediacji. Przy czym warto zaznaczyć, że szkoła nie jest odpowiednim miejscem, gdyż teren prowadzenia mediacji powinien być neutralny i gwarantować stronom zachowanie prywatności i poufności.

W spotkaniu mediacyjnym każdej ze stron może towarzyszyć prawnik. Strony konfliktu zawierają z mediatorem umowę o mediację. Zadaniem mediatora jest doprowadzenie do tego, by obie strony poczuły się wygrane. Celem mediacji jest doprowadzenie do ugody, a nie wskazanie winnego (tzw. zasady „win - win”).

Zgodnie z art. 1832 §1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296) mediatorem może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych, korzystająca w pełni z praw publicznych. Kwalifikacje mediatora uzyskuje się w wyniku szkolenia o charakterze teoretycznym i praktycznym. Mediator jest osobą bezstronną i obiektywną. Wyłącznie słucha, zadaje pytania, wyjaśnia.

Nie może niczego rozstrzygać, pouczać, kazać. Wykorzystuje różne metody zmierzające do polubownego rozwiązania sporu, w tym poprzez wspieranie stron w formułowaniu przez nie propozycji ugodowych lub na zgodny wniosek stron może wskazać sposoby rozwiązywania sporu, które nie są dla stron wiążące. Mediacja polega na wypracowaniu przez strony ugodowego wariantu rozwiązania konfliktu. Mediator i strony biorące udział w postępowaniu mediacyjnym są zobowiązane zachować w tajemnicy fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji. Mediator może zaproponować stronom skorzystanie z pomocy odpowiedniego specjalisty (np. psychologa, radcy prawnego, adwokata). Jeśli sprawa jest skomplikowana, a strony wyrażają taką wolę, postępowanie mediacyjne można kontynuować podczas kolejnych spotkań, ale wówczas należy ustalić, kto ponosi dalsze jej koszty. W myśl art. 18312 § 1 k.p.c. z przebiegu mediacji sporządza się protokół, w którym oznacza się miejsce i czas przeprowadzenia mediacji, a także imię, nazwisko i adresy stron, imię i nazwisko oraz adres mediatora, a ponadto wynik mediacji.

Mediacja jest niezwykle skutecznym sposobem rozwiązywania sporu. Obecność osoby z zewnątrz może doprowadzić do wyciszenia emocji i osiągnięcia oczekiwanego porozumienia między stronami. Ponadto, przykład dorosłych pokazuje młodym ludziom, że warto rozmawiać nawet w najtrudniejszych sprawach.

Jolanta Marcinkiewicz
wizytator KO w Olsztynie

Z ŻYCIA SZKÓŁ

Kreatywna Szkoła

Zespół Szkół Budowlanych im. Żołnierzy Armii Krajowej w Olsztynie - Szkoła podnosząca jakość oferty edukacyjnej dzięki pozyskanym środkom z Unii Europejskiej.

Perspektywa unijna na lata 2014-2020 w województwie Warmińsko – Mazurskim otworzyła nowe możliwości aplikowania o środki unijne z dedykowanych różnym aktywnościom rozwojowym uczniów, nauczycieli i kierownictwa szkół. Szkoła branżowa – **Zespół Szkół Budowlanych im. Żołnierzy Armii Krajowej w Olsztynie** kształci uczniów w zawodach branży meblarskiej i tym samym wpisuje się w inteligentną specjalizację województwa: drewno i meblarstwo.

Zespół Szkół Budowlanych w Olsztynie to szkoła z blisko 70-letnią tradycją, która kształci swoich uczniów w zawodach z branży budowlanej, drzewnej i ogrodniczej. Od roku 2016 roku szczególnie intensywnie korzysta z wszelkich możliwości wnioskowania o dofinansowania, w szczególności z Europejskiego Funduszu Społecznego. Dzięki zdiagnozowanym potrzebom efektywnie realizuje projekty odpowiadające potrzebom szkoły, które w głównej mierze dotyczą rozwijania kwalifikacji i kompetencji uczniów oraz nauczycieli o nowe umiejętności. Dzięki projektom baza dydaktyczna szkoły została rozbudowana o nowoczesne urządzenia, które wprowadzają technologie stosowane u regionalnych pracodawców (np. kopiarki sterowane numerycznie, nowoczesny traktor, wysokowydajne komputery, plotery, rzutniki 3D). Dokonano modyfikacji programów nauczania w 6 kształconych zawodach. W roku 2018 i 2019 w ramach inwestycji organu prowadzącego szkołę przeprowadza termomodernizację budynków wchodzących w skład Zespołu.

Od 2016 r. w Zespole realizowane były projekty „Inteligentne specjalizacje szansą na sukces” „Modyfikuj, rozwijaj się, działaj”, a w trakcie realizacji jest projekt „Techniczne zawody przyszłości”. Od września 2019 r. rozpoczął się kolejny „Kwalifikacje i kompetencje kluczem do sukcesu na rynku pracy”. W ramach tych projektów szkoła pozyskała ponad 5 mln zł.

Wartość korzystania ze środków unijnych jest nie tylko materialna i finansowa. Uczniowie, którzy uczestniczą w projektach realizowanych w ZSB nabywają kompetencje miękkie, uzyskują dodatkowe kwalifikacje, poszerzają swoje umiejętności, a na zakończenie odbywają płatny, czterotygodniowy staż u pracodawcy. Dzięki temu dużo łatwiej odnajdują się na rynku pracy, a niektórzy absolwenci szkoły po zakończeniu otrzymują pracę w firmie, w której odbywali staż.

Niewątpliwą, ogromną zaletą projektów unijnych realizowanych w Zespole są też szkolenia dla nauczycieli. Możliwości finansowe doskonalenia nauczycieli zabezpieczone w budżecie szkoły nie dałyby możliwości tak szerokiego, nowoczesnego podnoszenia umiejętności zawodowych nauczycieli. Szkolenia i kursy pozwoliły na wzbogacenie metod, sposobów przekazywania treści nauczania, ale też na wprowadzenie najnowszych programów komputerowych, dzięki znajomości których uczniowie ZSB będą mogli być pełnowartościowymi pracownikami wysoko wyspecjalizowanych firm budowlanych, geodezyjnych, drzewnych czy architektury krajobrazu. W ramach szkoleń nauczyciele ZSB nabywają również kompetencje miękkie, a w najnowszym projekcie duży nacisk został położony na umiejętność kształtowania kompetencji kluczowych u uczniów.

Te wszystkie zadania, które szkoła realizuje w ramach projektów unijnych, nie udałyby się bez wsparcia

2020 r. ma zostać ukończona termomodernizacja budynku szkoły w ramach programu Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie Miasta Olsztyna. Oba budynki zyskają nowy, przepiękny wygląd, a uczniom i wychowankom bursy zostanie zapewniony komfort nauki w odnowionych pomieszczeniach szkolnych.

Olsztyńska Budowlanka jest przykładem, jak ciężką pracą przy tworzeniu i realizowaniu projektów unijnych, współpracą z innymi podmiotami i wsparciu organu prowadzącego, można wiele zyskać, rozwijać się, tworzyć nowoczesną szkołę, którą opuszczają absolwenci przygotowani do szybko zmieniającej się rzeczywistości na rynku pracy.

*Lidia Nowacka, Anna Mickiewicz
Zespół Szkół Budowlanych w Olsztynie*

pracodawców. To oni pomagają przy wyborze maszyn i urządzeń, których znajomość jest niezbędna w dzisiejszej rzeczywistości zawodowej, przyjmują na staż uczniów i nauczycieli i dzięki pracodawcom uczniowie szkoły zyskują lepsze przygotowanie do dalszej nauki lub pracy.

ZSB korzysta również z pozyskiwania środków z projektu realizowanego w partnerstwie z Fundacją Inicjatyw Nieformalnej Edukacji „Kurs na nowoczesność”. Celem tego projektu jest rozwój kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw uczniów Technikum nr 4 w Zespole Szkół Budowlanych im. Żołnierzy Armii Krajowej w Olsztynie, zwiększenie kompetencji nauczycieli ogólnokształcących w zakresie prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu oraz wykorzystania TIK w nauczaniu przedmiotowym, zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie wspierania rozwoju kompetencji kluczowych dzieci. W ramach projektu szkoła została również wyposażona w sprzęt i pomoce dydaktyczne, a uczniowie uzyskali możliwość uczestniczenia w zajęciach rozwijających zainteresowania matematyczne i informatyczne.

Zespół Szkół Budowlanych w Olsztynie zmienia swoje oblicze również wizualnie. Dzięki zaangażowaniu Urzędu Miasta Olsztyna w 2018 r. została przeprowadzona termomodernizacja budynku bursy, a do końca lutego

Gościna literacka 2019

„Gościna literacka 2019” – to kolejny innowacyjny projekt pedagogiczny realizowany w **Szkole Podstawowej nr 8 im. Łesi Ukrainki z Ukraińskim Językiem Nauczania w Bartoszczach**.

Po raz kolejny w październiku do naszej szkoły zawitali goście z Ukrainy. Dla przypomnienia – w październiku 2018 r. odbył się dwudniowy Festiwal bibliotekarski. Tym

razem do 3 nauczycielek-bibliotekarek ze Lwowskiej Obwodowej Biblioteki dla Dzieci dołączyła bibliotekarka z Mikołajewskiej Obwodowej Biblioteki Dziecięcej, przewodnicząca Lwowskiej Galerii Narodowej, współautorka programu edukacyjnego „Myszeniatkowa abetka” (Alfabet Myszy) oraz dwie ukraińskie pisarki dziecięce.

8-osobowa grupa specjalistów z dużym doświadczeniem pedagogicznym i wieloletnią praktyką w pracy z dziećmi przygotowała bardzo ciekawe lekcje języka ukraińskiego, historii i kultury Ukrainy, geografii Ukrainy oraz plastyki tak pod względem tematyki jak i prezentacji.

Uczniowie po raz pierwszy mieli okazję rozmawiać i słuchać prezentacji książek dla dzieci przez ich autorów. Spotkania z lwowskimi pisarkami Natalią Maletycz i Lubą Widutą były niezwykle interesujące, o czym świadczyła aktywność dzieci podczas lekcji.

Najmłodsi uczniowie utrwalali alfabet ukraiński z wykorzystaniem tablicy interaktywnej i programu edukacyjnego „Myszeniatkowa abetka” (Alfabet Myszy), uczestniczyli w teatralizowanym czytaniu zbioru wierszy „Zabawy ciasteczek” Ihora Kalyncia, wybitnego pisarza ze Lwowa, oraz poznawali bohaterów książeczki „Abetka” pod opieką autorki Lubowi Widuty - zwyciężczyni konkursu „Koronacja słowa”.

Starsi uczniowie w formie warsztatowej poznawali świat twórczości Marii Prymaczenko - jednej z najważniejszych postaci ukraińskiego malarstwa, czołowej przedstawicielki ukraińskiego prymitywizmu ludowego, uczestniczyli w lekcjach o tematyce patriotycznej, poznawali przygody detektywa Noska na podstawie „Pamiętnika Elfa” z udziałem autorki książki Natalki Maletycz.

Odbyła się także wirtualna podróż po Ukrainie, odkrywanie jej pięknych regionów, architektury, kultury i tradycji ludowych, warsztaty wycinanek na podstawie motywów twórczości artystów nowobizantyjskiej szkoły malarskiej, teatralizowane czytanie ukraińskiej literatury fantasy dla dzieci – to tylko część bogatej oferty „Gościny literackiej 2019”, która miała na celu upowszechnianie i promowanie czytelnictwa ukraińskiego wśród dzieci i młodzieży, kształtowanie kompetencji kluczowych związanych z czytaniem i porozumiewaniem się w języku ukraińskim, a także kompetencji w zakresie świadomości i ukraińskiej ekspresji kulturalnej.

Dla nauczycieli zaś uczestniczących w projekcie - to praktyczna forma doskonalenia zawodowego, poznawanie ciekawych współczesnych metod i form pracy z uczniami oraz różnorodnych przykładów innowacyjnych rozwiązań pedagogicznych na lekcjach języka ukraińskiego, geografii, historii i kultury Ukrainy.

W przedsięwzięciu bartoszczyckim uczestniczyli po raz pierwszy uczniowie z międzyszkolnych zespołów nauczania języka ukraińskiego z Lidzbarka Warmińskiego, Dobrego Miasta oraz ukraińscy trzecioklasiści z Górowa Iławeckiego.

„Gościna literacka 2019” jest efektem współpracy bartoszczyckiej szkoły ze Lwowską Obwodową Biblioteką dla Dzieci, realizowanej w ramach międzynarodowego projektu edukacyjnego pod nazwą „My – Ukraińcy. Ja i Ty” (pol. „Jesteśmy Ukraińcami. Ja i Ty”).

W imieniu wszystkich uczestników składam gorące podziękowania koordynatorce projektu, Olenie Kremniovej, i wszystkim gościom z Ukrainy za twórczą współpracę.

Lubomira Tchórz
doradca metodyczny w zakresie języka ukraińskiego

Wakacyjne miłosierdzie

Joanna Thamm z Tostedt (Dolna Saksonia) już od 11 lat wspiera działalność **Szkolnego Koła Caritas Bł. Ks. Jerzego Popiełuszki w Butrynach**. Właśnie w ramach akcji „Wakacyjne miłosierdzie” już po raz kolejny wraz z rodziną sprawiła nam wielką niespodziankę i wzbogaciła naszą szkolną kuchnię mnóstwem artykułów spożywczych. Nasza darczyńca w ciągu roku odwiedziła nas trzy razy i przywiozła nam ponad 400 kg żywności. Pani Thamm jest pracownikiem Parafialnego Zespołu Caritas działającego przy parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Tostedt w diecezji Hildesheim. Jesteśmy jej wdzięczni i Parafialnemu Zespołowi Caritas w Tostedt za wspieranie dożywiania uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Butrynach.

*Krzysztof Gajewski
Opiekun SKC w Butrynach*

Jubileuszowy turnus

Caritas Archidiecezji Warmińskiej świętuje 20-lecie Kolonii letnich Polonijno-Językowych 1999-2019. Jubileuszowy turnus kolonijny przebiegał pod hasłem „Wakacje w grodzie Kopernika” i jest efektem projektu: Kolonie dla dzieci polonijnych z Litwy, Rosji oraz Gruzji realizowane w ramach zadania publicznego opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2019 roku finansowanego przez Kancelarię Senatu RP. Na 12-dniowy wypoczynek do Fromborka przyjechało 30 młodych Polaków z Gimnazjum im. Anny Krepsztul w Butrymańcach w rejonie sołecznickim i 15 kolonistów ze Świątlicy Środowiskowej „Caritas Zapad” w Mamonowie (prowadzonej przez Siostry Katarzynki z Braniewa) w Obwodzie Kaliningradzkim. Placówkę letniego wypoczynku pełniło Niepubliczne Szkolne Schronisko Młodzieżowe Caritas we Fromborku. Najważniejszym wydarzeniem życia kolonijnego był wyjazd do Warszawy, by w czasie wizyty w Pałacu Prezydenckim świętować kolonijny jubileusz. Koloniści zwiedzili pałac i spotkali się z pierwszą damą RP, Agatą Kornhauser-Dudą. Koloniści zaśpiewali pani prezydentowej „Polskie kwiaty”, a parze prezydenckiej zadedykowali „Walc wileński”. Pierwsza dama była bardzo wzruszona występem, zaprosiła na poczęstunek i obdarowała wszystkich upominkami. Bogaty program pobytu w Polsce został wypełniony również wyjazdami do Trójmiasta oraz podczas brzydkiej

pogody do Aquaparku w Braniewie i tam również złożyli wizytę w Domu Prowincjalnym Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyny. Sam Frombork, gród najznamienitszego Warmiaka kan. Mikołaja Kopernika był atrakcją. Koloniści zwiedzili m.in. Wzgórze Katedralne, port rybacki oraz Muzeum Historii Medycyny (Szpital św. Ducha). Ciekawostką jest, że koloniści stołowali się w „Domu Kopernika”, restauracji urządzonej w kanonii św. Stanisława przez dyrektora schroniska, ks. Krzysztofa Jabłońskiego. Wypoczywający korzystali z zajęć rekreacyjnych na boiskach „Orlik” oraz zajęć umuzykalniających z analizą tekstów polskich piosenek. Kolonistów natomiast zaskoczył miłymi upominkami dyrektor Caritas Archidiecezji Warmińskiej ks. Paweł Zięba, i koordynator Wakacyjnej Akcji Caritas, Krystyna Kucewicz. Nadrzędnym celem programowym tegorocznych kolonii było doskonalenie języka polskiego i wzmacnianie patriotyzmu, wiary, dumy i poczucia tożsamości narodowej wśród kolonistów. Inicjatorem Kolonii Letnich Polonijno-Językowych Caritas Archidiecezji Warmińskiej jest ks. prał. Roman Lompa.

Krzysztof Gajewski
Kierownik Kolonii Letnich Caritas

Dziecięcym Piórem

Finał II Międzyszkolnego Konkursu Literackiego „Dziecięcym Piórem”

6 czerwca 2019 roku **Szkoła Podstawowa we Wrzesinie**, na blisko dwie godziny, zamieniła się w kolebkę literatury dziecięcej. O godzinie 17.00 rozpoczął się finał II Międzyszkolnego Konkursu Literackiego „Dziecięcym Piórem”, który został objęty honorowym patronatem Warmińsko – Mazurskiego Kuratora Oświaty oraz patronatem medialnym Radia Olsztyn. Spośród blisko 60 prac, które nadesłano z 9 szkół z gminy Jonkowo, Łukta, Bukwałd, Gietrzwałd oraz miasta Olsztyn, komisja konkursowa w składzie: poetka i dziennikarka - Bożena Kraczkowska, poeta - Arkadiusz Łakomiak, wyłonili zwycięzców w dwóch kategoriach wiekowych.

W kategorii klas IV-V zajęli:

I miejsce

Barbara Pulińska Szkoła Podstawowa „Absolwent” w Olsztynie za opowiadanie „Pomóż mi ją znaleźć”;

II miejsce

Zofia Bentkowska Katolicka Szkoła Podstawowa im. Świętej Rodziny w Olsztynie za opowiadanie „Potwór z amsterdamskich kanałów”;

III miejsce

Hanna Wojciechowska Szkoła Podstawowa im. Żołnierzy Niezłomnych w Łukcie za opowiadanie „Jak zawsze szczęśliwa Matylda”.

Wyróżnienia otrzymali:

Alicja Piłat Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Jonkowie za wiersz „Cisza”;

Antonina Stelmach Szkoła Podstawowa nr 6 im. K.I. Gałczyńskiego w Olsztynie za opowiadanie „Blask oczu”.

W kategorii klas VII-VIII zajęli:

I miejsce

Gabriela Prusek

za powieść kryminalną „Z tobą tracę rozum Comtigo Pierdo la razón” Szkoła Podstawowa nr 15 w Olsztynie;

II miejsce

Emilia Nowak Szkoła Podstawowa nr 6 im. K.I. Gałczyńskiego w Olsztynie za opowiadanie „Diana”;

III miejsce

Aleksandra Kuźmicka Szkoła Podstawowa nr 6 im. K.I. Gałczyńskiego w Olsztynie za wiersz „W necie się plecie...”.

Wyróżnienia otrzymali:

Aleksandra Bigoszevska Szkoła Podstawowa nr 15 w Olsztynie za opowiadanie „Sen”;

Maja Podchul Katolicka Szkoła im. św. Rodziny w Olsztynie za wiersz „Nasze nadzieje”.

Dziękuję wszystkim uczestnikom za udział w konkursie. Zachęcam młodych pisarzy do dalszej twórczości i udziału w trzeciej edycji Międzyszkolnego Konkursu Literackiego „Dziecięcym Piórem”.

A teraz głos oddaję kilku uczestnikom konkursu.

Pomóż mi ją znaleźć

Dzień zaczął się okropnie. Mimo że była już wiosna, a maj zbliżał się ku końcowi, to przyroda jakby o tym zapomniiała. Nieustanny deszcz zamieniał drogi i przydomowe ogródki w podmokłe bajorka. Ada i Maja z ponurymi minami wlokły się w stronę szkoły. Obie miały nadzieję, że zdążą na pierwszą lekcję. Niewiele tego poranka odzywały się do siebie, chociaż były najlepszymi przyjaciółkami i znały się od przedszkola. Ada w ogóle wydawała się Mai dziwna tego dnia. Miała szkliste podkrążone oczy i bladą twarz. Jej włosy były niedbale spięte w koka.

- Co ty robiłaś przez całą noc? Wyglądasz jakbyś grała na komputerze kilka ładnych godzin.

- Ja? Spałam, a co niby można robić w nocy? Może zwyczajnie bierze mnie grypa?

- Nie wydaje mi się. Znam cię od wielu lat i myślę, że coś przede mną ukrywasz.

Ada nic nie odpowiedziała. Dziewczyny w milczeniu weszły do szkoły. W tym momencie rozległ się świdrujący dźwięk dzwonka i ryk dobywający się z gardeł wszystkich uczniów spieszących do swoich sal. Rozpoczęły się lekcje. Dziewczyny wpadły do szatni i zmieniły obuwie. Maja była już gotowa i czekała z niecierpliwością na Adę, która wyjątkowo długo zwlekała z wyjściem.

No, idź już, zaraz do ciebie dołączę! Przecież wiem, że nie możesz się spóźnić. Jeszcze jedna uwaga dzieli cię od zagrożenia oceną nieodpowiednią z zachowania na koniec roku! - wykrzyknęła ze złością Ada.

Maja zdziwiona wybuchem przyjaciółki, nic nie odpowiedziała. Tym razem była już poważnie zaniepokojona. Ada nie należała do osób, które łatwo wybuchają gniewem. Zazwyczaj jest uśmiechnięta i radosna. Jej zielone oczy błyszczą entuzjazmem, a figlarne dołeczki w policzkach świadczą o dużym poczuciu humoru, ale tego dnia było inaczej.

Barbara Pulińska

Potwór z amsterdamskich kanałów

W pierwszy dzień wakacji w domu Wszędobylskich rodzice krzatali się, biegali po schodach na górę i na dół, zbierali do walizek różne rzeczy. Tata zamykał ostatnią walizkę, kiedy zadzwonił budzik. Była piąta rano. Mama stanęła przy schodach i krzyknęła w kierunku pokoi dzieci:

- Pobudka!!!! Pamiętajcie, że dzisiaj nie mamy czasu. Chodźcie szybko! Śniadanie zjecie już w samochodzie.

Na stole w kuchni leżą dla was kanapki i termos z herbatą.

Maks zajął do pokoju siostry. Maja spała w najlepsze.

-? Wstajesz?

- Jest rano, a ja mam wakacje ...Idź sobie! - wymamrotała zaspana dziewczynka.

- Lepiej chodź już na dół. Czekają nas długa podróż - powiedział Maks.

Maja otworzyła oczy. Przy drzwiach stał jej brat z mapami i przewodnikami po Amsterdamie w rękach. Miał na sobie błękitną koszulę zapiętą pod szyję i gładko uczesane włosy.

- Dobra, już dobra. Wstaję przecież - odpowiedziała z grymasem na twarzy.

Kiedy zeszła na dół, była rozczochrana i w pomiętej koszulce. Mama zabrała ze stołu swoje projekty. Widać było, że jest podekscytowana. Mieli jechać do Amsterdamu na całe wakacje. Rodzice Mai i Maksu wygrali konkurs i przez całe lato mieli kierować remontem zabytkowej kamienicy w stolicy Holandii. Państwo Wszędobyłscy często wyjeżdżali do pracy za granicę i czasami zabierali ze sobą dzieci. Mama spojrzała na swoje dwunastoletnie bliźniaki. Maks prezentował się elegancko. Maja wyglądała tak jak zawsze rano - to znaczy była niezadowolona z porannej pobudki i chyba zamierzała spać jeszcze w samochodzie, bo trzymała w ręku poduszkę.

Zofia Bentkowska

Jak zawsze szczęśliwa Matylda

Codziennie na lekcji matematyki w ostatniej ławce siedziała zamyślona dziewczynka i zastanawiała się, dlaczego to właśnie ona ma alergię na sierść. Tą zamyśloną i rozkojarzoną uczennicą była jedenastoletnia Matylda. Dziewczynka wraz z rodzicami mieszkała w Olsztynie.

Była wyrośnięta i dobrze zbudowana. Rude i kręcone włosy związywała zazwyczaj w kitkę. Najczęściej ubierała czerwoną koszulę, czarne spodenki i białe trampki. Gdy było chłodniej, zakładała dzinsową kurtkę i czapkę z daszkiem. Miła zielone oczy i zawsze smutny wyraz twarzy.

Matylda uwielbiała zwierzęta i zabawy z psami. Wtedy jej twarz, choć na chwilę, rozpromieniała się. Niestety prawie zawsze przeszkadzała jej w tym alergia na sierść. Bardzo chciała mieć pieska, z którym biegałaby po parku, chodziła nad jezioro i uczyła najróżniejszych sztuczek. O psach wiedziała wszystko, znała dziesiątki ras. Często poruszała temat posiadania pupila w domu i jego adopcji, ale rodzice za każdym razem tłumaczyli jej, że może chodzić do schroniska i tam bawić się z psami, ale zwierzę nie zaadoptują, bo Matylda ma alergię.

Pewnego razu gdy dziewczynka robiła sobie kanapki, wyrzała przez okno i zauważyła czerwony samochód zatrzymujący się po drugiej stronie ulicy, z którego wysoki mężczyzna wyrzucił małego kundelka.

Hanna Wojciechowska

Contigo pierdo la razon

Rozejrzałam się po sali obrad, czyli po korytarzu. Szef patrzył na mnie zachęcająco. Lucy stała obok szafy, Krzysiu podpierał ścianę z kubkiem w ręku, Antek siedział na parapecie i patrzył w komórkę.

- Krzysiu zostanie moim partnerem – odparłam. Pracowałam z nim od dawna. Przeszliśmy razem więcej niż tylko sprawę z Zapałą. Ufałam mu, a on ufał mi jeszcze bardziej.

- Świetnie. Nie ukrywam, że tak właśnie myślałam – szef podszedł do mnie, zniżając głos, tak, żeby pewien pan bardzo przychylnie do mnie nastawiony, nic nie słyszał. - Akta są na moim biurku. Możesz je wziąć do domu.

- Dzięki szefie.
- Nie ma za co. Tylko rozwiąż tę sprawę.
- Nie zawiodę szefa.

Poszliśmy z Krzysiem do mojego biurka w celu omówienia sprawy.

- Co proponujesz? - zapytał. Już nawet nie pytał czy mam jakiś pomysł. On był tego po prostu pewien.

- Najpierw prosimy Lucy, żeby zrobiła profil ...
- Psychologiczny?

- Si! - powiedziałam zadowolona. To słowo uciekło mi z głowy.

- Dobrze, a co potem?

- Dzwonimy do Darka w sprawie analiz, a ty udajesz się do Karola.

- Czemu ja?
- Bo mnie przeraża.
- O, jednak czegoś się boisz.
- Nie czegoś, kogoś. Chociaż jak się zastanowić, czegoś to adekwatne słowo do tej postaci.

Gabriela Prusek

Diana

Żyjemy w XXI wieku, są to czasy, w których nie powinny, ale niestety dzieją się takie rzeczy jak nękania w szkole. Jest to historia mojej koleżanki z klasy, która przeszła przez piekło w pozornie bezpiecznym miejscu jakim jest szkoła.

Nazywała się Diana. Miała czternaście lat i pochodziła z niezamożnej rodziny. Nie było jej stać na wycieczki szkolne, wyjścia z nami czy markowe ubrania.

Diana była osobą skrytą, słabą psychicznie i fizycznie. Nie trzymała się z nikim z naszej klasy i przerwy spędzała samotnie. Może dlatego nikt z nas nie zauważył, co się dzieje i nie staraliśmy się jej pomóc.

W mojej klasie były osoby, które uważały się za lepsze od innych tylko dlatego, że miały silniejsze charaktery od reszty. Śmiały się z tych bezbronnych i słabszych. Byli też ci, którzy udawali, że nic się nie dzieje, wśród nich też ja. Cały czas udawałam, że nic nie widzę, przyglądałam się z obojętnością, jakby gorsze traktowanie innych było normalne. Patrzyłam na świat

przez różowe okulary, nie chciałam niczego zobaczyć ani pomóc. Myślałam, że w końcu znudzą się, dadzą jej spokój. Bałam się powiedzieć stop, bo nie chciałam stać się obiektem ich agresji.

Emilia Nowak

W necie się plecie

Moja prywatność, moje dane,
Przez innych często wykorzystywane.
Trzeba na nie bardzo uważać,
Bo na złe rzeczy można się narażać.

Należy uważać na swoje słowa,
Bo tajemnicy nie każdy dochowa.
Innych prywatność trzeba szanować,
Żeby się potem nie denerwować.

Własne dane chronić wam radzę,
Wszelkim kłopotom dzięki temu zaradzę.
W tarapatach łatwo wyładować,
A chwila nieuwagi o przyszłości może zdecydować.

Internetowych znajomości lepiej unikać,
W ty czasie na powórku można pofikać.
W razie kłopotów o pomoc prosić należy.
Dorośli oceniają w czym problem leży.

Dlatego w tym wierszu ostrzegam was mili,
Abyście w necie ostrożni byli!

Aleksandra Kuźmicka

Izabela Kędzierzawska
Szkoła Podstawowa we Wrzesinie

Między Orłem a Krzyżem

W roku szkolnym 2018/2019 po raz VIII odbył się Rejonowy Konkurs Historyczny, Między Orłem a Krzyżem, pod hasłem „Z dziejów wojen polsko-krzyżackich w XIV-XVI wieku” zorganizowany przez **Szkołę Podstawową im. Zawiszy Czarnego w Szczepankowie** oraz Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku. Cele konkursu to:

1. Poszerzanie znajomości historii średniowiecznej Polski i jej sąsiadów ze szczególnym uwzględnieniem historii stosunków polsko-krzyżackich.
2. Rozbudzanie zainteresowania przeszłością regionu warmińsko-mazurskiego.
3. Ukazanie zależności między przeszłością regionu a kraju.
4. Propagowanie walorów turystyczno-krajoznawczych „małej ojczyzny”.

W bieżącej edycji wzięło udział 21 uczniów z 7 szkół podstawowych z gmin: Grunwald, Ostróda i Morąg.

Konkurs ma już swoją historię. Wszystko zaczęło się w 2010 roku w związku z obchodami 600-letniej rocznicy bitwy pod Grunwaldem. Wówczas z inicjatywy Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Zawiszy Czarnego w Szczepankowie, Wiesławy Eggert, oraz nauczyciela historii, Dariusza Kalwińskiego, zorganizowany został Gminny Konkurs Historyczny na temat Wielkiej Wojny z krzyżakami i bitwy pod Grunwaldem. Konkursowi patronował ówczesny Wójt Gminy Grunwald, Henryk Kacprzyk. Już wówczas wójt zaproponował rozszerzenie tematyki konkursu. W 2011 roku miała miejsce I edycja konkursu na temat wojen polsko - krzyżackich w XIV-XVI wieku. Uczestniczyły w niej szkoły podstawowe z Gminy Grunwald. Tematyka konkursu wzbudziła duże zainteresowanie. Szkoła w Szczepankowie nawiązała współpracę z Muzeum Bitwy pod Grunwaldem, aby wspólnie na terenie muzeum przeprowadzać zmagania konkursowe dla szkół, już nie tylko z terenu Gminy Grunwald. Pomocy w organizacji konkursu udzielił dyrektor muzeum, Szymon Drej. Dzięki współpracy nauczyciela historii szkoły w Szczepankowie i historyka, pracownika muzeum, Jarosława Maleckiego, przeprowadzono siedem edycji konkursu dla szkół podstawowych i cztery dla gimnazjów. W konkursie brały udział szkoły z gmin: Grunwald, Dąbrówno, Ostróda, Morąg.

Tematyka konkursu dotyczy dziejów wojen polsko – krzyżackich w XIV – XVI wieku. Konkurs otrzymał swoją nazwę: „Między Orłem a Krzyżem”. Zakres wiadomości obejmował historię zmagania militarnych Polski z Zakonem Krzyżackim w latach 1308-1525, a w szczególności: zagadnienia polityczne, elementy historii wojskowości, uzbrojenie, malarstwo oraz budownictwo obronne. Zmagania konkursowe były podzielone na dwa etapy: testowy i zadaniowy. Najpierw uczniowie rozwiązywali test zawierający pytania zamknięte i otwarte. Po napisaniu testu następowała część zadaniowa. Zagadnienia w tej części zmieniały się w poszczególnych edycjach. Obejmowały, m.in.: chorągwie polskie i krzyżackie pod Grunwaldem, średniowieczną broń obronną i zaczepną, zamki państwa krzyżackiego, wyposażenie rycerza średniowiecznego. Część zadaniowa miała na celu nie tylko sprawdzenie wiedzy uczniów, ale także rozwijała takie umiejętności szkolne jak spostrzegawczość, zapamiętywanie, umiejętność słuchania. Przed realizacją zadań w tej części konkursu uczniowie mogli zwiedzać muzeum, poznawać eksponaty, uczestniczyć w prezentacji elementów zbroi, miecza itp.

Konkurs spotkał się dużym zainteresowaniem i pozytywną oceną ze strony zarówno nauczycieli i uczniów. Niewątpliwie poza szczególnym historycznie miejscem przeprowadzania konkursu, ogromną rolę odgrywały atrakcyjne nagrody dla uczniów i opiekunów ufundowane przez Wójta Gminy Grunwald.

Dariusz Kalwiński
Szkoła Podstawowa w Szczepankowie

Europejskie Dni Dziedzictwa w Górowie Iławeckim

Europejskie Dni Dziedzictwa obchodzone są w Polsce od ponad 25 lat. W obchodach uczestniczą wszystkie państwa członkowskie Rady Europy. Celem tych obchodów jest propagowanie ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego rozumianego jako dobro wszystkich narodów. Jest to promocja lokalnych zasobów dziedzictwa i zwrócenie uwagi na ich różnorodność i bogactwo.

W tym roku Europejskie Dni Dziedzictwa obchodzone są pod hasłem „Polski spłot” (założenie Programu NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022 upamiętniającego 100 rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości).

W tegoroczne EDD włączył się również Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie – Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej.

14 września 2019 w Nadleśnictwie Górowo Iławeckie zorganizowane zostały warsztaty „Wielokulturowość północnej Polski”, w których uczestniczyło ponad 40 osób (nauczycieli i młodzieży) z naszego województwa.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Górowo Iławeckie, Waldemar Ostrowski, przedstawił uczestnikom prezentację, w której omówił specyfikę gospodarki leśnej Nadleśnictwa, jego zasoby przyrodnicze, a także zarys historyczny oraz zasoby kulturowe tych ziem.

Druga część zajęć odbyła się w terenie - uczestnicy zdobyli najwyższy szczyt Wzniesień Górowskich - Zamkową Górę (241 m n.p.m.), na której znajduje się ścieżka edukacyjna przygotowana przez Nadleśnictwo Górowo Iławeckie. Po zajęciach terenowych uczestnicy zwiedzali Muzeum Miejskie w Górowie Iławeckim prowadzone przez Stowarzyszenie Historyczno-Kolekcjonerskie Ziemi Górowskiej „DREYSE”. Ostatnim punktem zwiedzania była cerkiew pw. Podwyższenia

Krzyża Świętego. Podsumowanie zajęć odbyło się na terenie „Leśnej Polanki” – nowo powstałym obiekcie edukacyjno-wypoczynkowym położonym przy siedzibie Nadleśnictwa Górowo Iławeckie. Naszym przewodnikiem po leśnych obiektach był Nadleśniczy Nadleśnictwa Górowo Iławeckie.

Warsztaty finansowane były przez Nadleśnictwo Górowo Iławeckie i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Waldemar Ostrowski

Nadleśniczy Nadleśnictwa Górowo Iławeckie

Alicja Szarzyńska

W-M ODN w Olsztynie

IX Ptasi Piknik na Mierzei Wiślanej

5 października 2019 r., w ramach Europejskich Dni Ptaków, Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej zorganizowało warsztaty „Ptasi Piknik na Mierzei Wiślanej”, w których udział wzięło ponad 40 uczestników z Warmii i Mazur.

Miejsce imprezy plenerowej należy do wyjątkowych nie tylko w skali kraju, ale też w skali Europy. Ponad wąskim pasem łądu corocznie przelatują miliony ptaków, tworząc spektakularne zjawisko przyrodnicze. Jesienią zjawisko to nabiera na sile i niejednokrotnie ponad głowami możemy jednego dnia zaobserwować dziesiątki tysięcy skrzydlatych migrantów. Wartym podkreślenia jest również fakt, że jest to zarazem jedno z czterech miejsc w Europie o wyjątkowym nasileniu wędrówki ptaków drapieżnych. Liczebności niektórych gatunków – krogulec, kobuz, błotniak zbożowy czy sokół wędrowny – uzyskane w wyniku badań partnera projektu – Stowarzyszenie Drapolicz – należą do rekordowych w skali Europy.

Uczestnicy warsztatów sprawdzali swoją wiedzę przyrodniczą na przygotowanych przez organizatorów

stoiskach, uczestniczyli przy obrączkowaniu ptaków. Podczas Pikniku na uczestników czekało też stoisko, na którym można było samodzielnie wykonać budkę lęgową dla ptaków i następnie zabrać ją do swojego ogrodu.

Na polanie piknikowej znajdowały się stanowiska licznych organizacji przyrodniczych, które prezentowały dużą ilość ciekawych informacji, materiałów, gier i zabaw edukacyjnych, tutaj też można było dowiedzieć się, jakie działania są podejmowane na rzecz ochrony przyrody przez organizacje pozarządowe, parki krajobrazowe oraz Lasy Państwowe.

Na nowej wieży obserwacyjnej, znajdującej się na wydmie (Góra Pirat), można było obserwować przelot ptaków. Widzieliśmy wyraźny przelot zięby, towarzyszyły im lecące krogulce, sójki, sikory. A wszystko to działo się tuż nad naszymi głowami, co zachwycalo obserwujących. Dodatkowo niezwykle ciekawe opowieści ornitologów, liczących ptaki, przybliżały to niezwykle zjawisko.

Organizatorem Ptasiego Pikniku było Nadleśnictwo Elbląg we współpracy ze Stowarzyszeniem Drapolicz, Stowarzyszeniem Ochrony Sów, Ogólnopolskim Towarzystwem Ochrony Ptaków, Stowarzyszeniem Kuling, Parkiem Krajobrazowym Mierzei Wiślanej.

Warsztaty dofinansowane były przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

*Alicja Szarzyńska
W-M ODN w Olsztynie*

Patriotyczni wolontariusze SKC

10 wolontariuszy z kl. VIII Szkolnego Koła Caritas Bł. Księdza Jerzego Popiełuszki, działającego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Butrynach zrealizowali już IV edycję projektu „Moja wiara, mój patriotyzm” z podprojektem „Wspólne dziedzictwo kulturowe i religijne warszawskiej Pragi: kapliczki”. Głównym celem

dwudniowego wyjazdu do Warszawy była pielgrzymka do grobu bł. ks. Jerzego Popiełuszki z okazji 35. rocznicy męczeńskiej śmierci naszego patrona. Pielgrzymi wzięli udział w niedzielnej Eucharystii w kościele św. Stanisława Kostki na Żoliborzu i modlili się przy grobie Ks. Jerzego o jego kanonizację. Po raz kolejny odwiedzili Muzeum bł. ks. Jerzego Popiełuszki, świadectwa jego życia i uświęcenia. Wolontariusze modlili się również przy grobie Sługi Bożego Prymasa Tysiąclecia kard. Stefana Wyszyńskiego w Świętojańskiej katedrze, który w niedzielę 7 czerwca 2020 roku zostanie beatyfikowany na mszy św. na Placu Piłsudskiego w Warszawie. Zwiedziliśmy miejsca pamięci narodowej, szczególnie uświęcone obecnością św. Jana Pawła II w Warszawie. Wspaniałą okazją była również 75. Rocznica Powstania Warszawskiego, by zwiedzić Muzeum. Na wolontariuszach największe wrażenie zrobił prawdopodobnie najstarszy warszawski kościół Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny na Nowym Mieście. Wizyta na warszawskiej Pradze po raz kolejny zaskakiwała wolontariuszy, szczególnie znana już w Butrynach kapliczka stojąca w pobliżu krańcowego przystanku tramwajowego linii 23 na ulicy Czyszowej. Jedna z wolontariuszek po wyjściu z tramwaju i zobaczywszy kapliczkę, powiedziała że to tak jak u nas w Butrynach. Nasza pielgrzymka była także elementem formacji kandydatów do sakramentu bierzmowania oraz przygotowaniem do świętowania jubileuszu (2000-2020) najstarszego SKC w Archidiecezji Warmińskiej. Jesteśmy wdzięczni drogim rodzicom naszych wolontariuszy z pomoc w realizacji projektu, szczególnie mamie, która za nami pojechała. „Pokazał nam Ksiądz Jerzy, jak mamy żyć i wierzyć. Jak siebie innym dać i jak pokonać strach” (słowa hymnu SKC w Butrynach).

*Krzysztof Gajewski
opiekun SKC w Butrynach*